

JUDr. Ján Šanta, PhD., LL.M., MBA
nar. 27.7.1967 v Snine, Bratislava
prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry GP SR Bratislava
Štúrova 2, 812 85 Bratislava, t. č.: , email:

Motivačný list

V rezorte prokuratúry pôsobím od 1. februára 1991, hned' od ukončenia Právnickej fakulty UPJŠ Košice, ktorú som absolvoval v r. 1990. Po ukončení právno-čakateľskej praxe som postupne pôsobil na Mestskej prokuratúre Košice, po reorganizácii na Okresnej prokuratúre Košice II, Krajskej prokuratúre Košice, Krajskej prokuratúre Prešov a od 1.9.2004 pôsobím na Úrade špeciálnej prokuratúry GP SR Bratislava. Z týchto základných profesijných údajov vyplýva, že moja celoživotná a jediná profesia v trvaní takmer 30 rokov je výhradne profesia prokurátora na všetkých jej úrovniach, teda tak na okresnej, krajskej, ako aj na úrovni Generálnej prokuratúry SR. Prevažná časť mojej prokurátorskej činnosti, konkrétnie na Krajskej prokuratúre Košice a na Úrade špeciálnej prokuratúry GP SR v trvaní 20 rokov, je spojená s dozorom nad dodržiavaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní v trestných veciach charakterizovaných ako organizovaná alebo najzávažnejšia kriminalita, a teda takto s pôsobením v tzv. prvej linii boja s najzávažnejšími formami kriminality. Ďalšia časť môjho profesijného života prokurátora (okrem úvodnej dvojročnej právno-čakateľskej praxe) v trvaní 15 rokov sa spája zároveň s pozíciami vedúceho prokurátora, a to ako vedúceho trestného oddelenia Krajskej prokuratúry Prešov, vedúceho oddelenia majetkovej kriminality odboru ekonomickej kriminality Úradu špeciálnej prokuratúry GP SR, kde pôsobím v súčasnosti, a riaditeľa odboru ekonomickej kriminality Úradu špeciálnej prokuratúry GP SR.

Súčasťou takejto mojej celoživotnej pôsobnosti prokurátora je vlastné celoživotné vzdelávanie a intenzívna lektorská, publikačná, vedecká a pedagogická činnosť na viacerých vysokých školách a ďalších inštitúciách, ktoré zahŕňajú vzdelávanie mladej generácie právnikov, iných záujemcov o odborné právne témy, najmä z oblasti trestného práva, ako aj výmenu vedeckých poznatkov na vedeckých konferenciach a na obdobných podujatiach.

Z uvedených dôvodov po dôslednom a zodpovednom zvážení všetkých do úvahy prichádzajúcich skutočností z mojej osobnej a uvedenej profesijnej minulosti, súčasnosti i výziev budúcnosti, som akceptoval pozíciu navrhovaného kandidáta na generálneho prokurátora.

Skutočnosti týkajúce sa profesijnej minulosti a súčasnosti, ktoré ma motivovali na túto pozíciu sú teda zrejmé z vyššie uvedenej časti tohto motivačného listu.

Skutočnosti týkajúce sa výziev budúcnosti sú spojené predovšetkým s nevyhnutnou reformou prokuratúry a mojou ambíciou prispieť osobne nie len k tejto významnej reforme, ale podieľať sa intenzívne tiež na širších spoločenských zmenách a budovaní právneho štátu práve v tomto období, teda v čase, keď sú tieto reformy prokuratúry a spoločenské zmeny aktuálnejšie ako kedykoľvek predtým.

Z hľadiska nevyhnutnosti reformy prokuratúry, ktorá má prioritne motivuje prijať pozíciu navrhovaného kandidáta na generálneho prokurátora je potrebné zdôrazniť, že prokuratúra je samostatná hierarchicky usporiadaná jednotná sústava štátnych orgánov na čele s generálnym prokurátorom, ktorá chráni práva a zákonom chránené záujmy fyzických osôb, právnických osôb a štátu. Pre dôslednejšie

napíňanie takého postavenia a pôsobnosti prokuratúry sa musí tento štátne orgán zreformovať na rezort oveľa aktívnejší, konajúci na základe zásad legality a oficiality. Takto musí prokuratúra konať omnoho intenzívnejšie a na základe vlastnej iniciatívy prokurátorov, najmä vedúcich prokurátorov, nečakajúc na trestné oznamenia štátu, právnických, fyzických osôb, aktivitu médií alebo policajného zboru tak, ako to bolo doposiaľ, čo spôsobovalo stav, že mnohokrát až najmä médiá priam dotlačili prokuratúru k začiatiu trestného konania.

Ďalšou mojou podstatnou motiváciou je reformovať prokuratúru na úplne transparentný štátny orgán tak, aby došlo k maximálnemu eliminovaniu až vylúčeniu najmä takových zastavených trestných stíhaní alebo odmietnutí vecí, ktoré sa spoločensky java ako sporné, nevysvetlené, ba až nezákonné. Takéto rozhodnutia prokurátora alebo policajta sú ďalej neúnosné a neakceptovateľné. Eliminovanie uvádzaných rozhodnutí je pritom možné viacerými prostriedkami zvolenými podľa intenzity pretrvávajúceho problému. Je to možné počnúc intenzívnejšou previerkovou činnosťou nadriadených prokuratúr, cez možné odsúhlásenie takýchto zamýšľaných rozhodnutí nadriadenými prokurátorami podľa vzoru rozhodovania stálych komôr Európskej prokuratúry a končiac výraznou legislatívou zmenou minimálne vo forme tzv. podporných žalôb. Nimi by zákonom stanovený subjekt, najmä poškodený, mohol žiadať o preskúmanie uznesenia o zastavení trestného stíhania súd. Pojem transparentnosť prokuratúry spájam tiež s povinnosťou prokurátorov, na základe internej právnej normy generálneho prokurátora, každé sporné rozhodnutie vysvetliť verejne. Stalo by sa tak za prítomnosti nadriadených prokurátorov formou brífingov, tlačových konferencií alebo aspoň formou zrozumiteľných tlačových správ alebo písomných odpovedí poskytnutých médiám a aj takoto formou je mojou motiváciou zvýšiť stav informovanosti verejnosti o činnosti prokuratúry a posilniť tak konštruktívnu spoluprácu s médiami.

Prijať navrhovanú kandidatúru na generálneho prokurátora ma motivuje tiež reformovať prokuratúru na rezort otvorený a kontrolovaný verejnou tým, že v relevantných výberových a disciplinárnych komisiach, ako aj v Rade prokurátorov, by mali pomerné zastúpenie aj iné právnické profesie ako prokurátori.

Motivujú ma tiež možnosti ďalších reformných zmien v rezorte prokuratúry, z ktorých zmienim aspoň novú justičnú a prokurátorskú mapu tak, aby vznikli nové, avšak väčšie prokuratúry ako doposiaľ s počtom okolo 20 prokurátorov okresných prokuratúr so špecializáciou a prideľovaním im spisov elektronicky. Cieľom tejto zmeny je vylúčiť nerovnomernosť prideľovania spisov a rozdiely vo výkonnosti prokurátorov s dôrazom na rozdielny počet podaných obžalôb. Zároveň takáto zmena musí vylúčiť tú situáciu, že prokurátor má pridelených množstvo spisov a nepodáva obžaloby v zásade vôbec, pričom jeho nadriadený na takýto nepriateľný stav vôbec nereaguje. Nakoniec táto zmena musí vylúčiť aj ten stav, že nadriadený prokurátor prideľuje náročné a rozsiahle spisy podriadeným prokurátorom, a to doslova ako trest tým prokurátorom, ktorí sú voči nadriadenému vecne kritickí alebo niekedy nadriadenému len nesympatickí.

Ďalšou nevyhnutnosťou je sprísnenie výberových konaní na právnych čakateľov prokuratúry a prokurátorov s väčším dôrazom na ich osobnostnú integritu a odhalovanie akýchkoľvek rizík. Výsledkom takýchto výberových konaní musia byť len právni čakatelia a noví prokurátori bez pochybných rodinných väzieb na iných prokurátorov alebo suds a nevzbudzujúci pochybnosti o ich ďalších prepojeniach, či pochybnosti o majetkových pomeroch. Je totiž vylúčené, aby už právni čakatelia alebo začínajúci prokurátori, ale aj iní prokurátori užívali honosný majetok zjavne vzbudzujúci otázniky o jeho nadobudnutí a jeho ďalšom financovaní, vrátane

nakladania s hotovosťou v niekoľkostotisícových výškach. Z uvedeného dôvodu zmenou musia prejsť aj majetkové priznania prokurátorov a právnych čakateľov tak, aby z ich obsahu celkom transparentne a prehľadne vyplývali údaje o nadobudnutí a ďalšom financovaní majetku, ktorý bez akýchkoľvek pochybností zodpovedá príjom prokurátorov a ich rodinných príslušníkov. Závažné nezrovnalosti v majetkovom priznaní musia byť dôvodom až zbavenia funkcie prokurátora.

Mojou motiváciou je tiež prispieť k ďalšej legislatívnej zmene, a to k pružnejšej možnosti preradenia prokurátorov na prokuratúru nižšieho stupňa až zbavenia ich funkcie v prípade závažného osobného a profesijného zlyhania.

Motiváciou je aj vytváranie tímov prokurátorov podriadených a nadriadených prokurátorov osobitne v spoločensky exponovaných alebo v prípadoch tzv. starých (reštančných) vecí, starších napr. ako 3 roky v trestnom konaní a priať ďalšie opatrenia na skrátenie prípravného konania ako celku.

Motivuje ma, okrem naznačených (a mnohých ďalších) reformných opatrení prokuratúry, z okruhu spomínaných širších spoločenských zmien a budovania právneho štátu, z možnej pozície generálneho prokurátora aj možnosti intenzívne prispieť k ďalším legislatívnym zmenám, najmä k prijatiu nového zákona o preukazovaní pôvodu majetku, zákona o lobingu, zákona o hmotnej zodpovednosti verejných činiteľov, nových tzv. statusových zákonov prokurátorov a súdcov s cieľom sprehľadniť majetkové a ďalšie pomery a vzťahy nielen právnych čakateľov a prokurátorov, ale aj súdcov.

Cieľom takýchto opatrení, teda legislatívnych, organizačných, metodických a kontrolných je efektívne bojať s kriminalitou, ktorá aktuálne sužuje Slovenskú republiku najviac, nezabúdajúc prioritne na ochranu života a zdravia jej občanov. Najaktuálnejším je boj aj s najširšími prejavmi korupcie, nehospodárnym nakladaním s verejným majetkom a financiami, vrátane finančných zdrojov Európskej únie, daňovými únikmi, machináciemi pri verejnem obstarávaní, ale tiež s kriminalitou zločineckých a organizovaných skupín, s počítačovou, enviromentálnou kriminalitou, kriminalitou spojenou so všetkými formami hoaxov, poplašných a iných obdobných správ, čo sú priority môjho boja s kriminalitou.

Opomenúť nemožno ani ďalšiu motiváciu, a to osobne prispieť k tomu, aby rezort prokuratúry neboli priestorom a dôvodom na politické súperenie a eventuálne zneužívanie prokuratúry na nekalé účely a len na osobný prospech jednotlivcov alebo skupín, vrátane politikov, oligarchov alebo iných obdobných subjektov, ktoré by mali úmysel zneužiť prokurátorov v rozpore s jej vyššie uvedenou pôsobnosťou a základnými úlohami.

Ako motivačný činitel tiež vnímam vyvinúť ďalšie aktivity na posilnenie spolupráce so štátnymi orgánmi, v pôsobnosti ktorých je predovšetkým kontrolná činnosť, najmä s Najvyšším kontrolným úradom, Úradom pre verejné obstarávanie, Ministerstvom financií SR a ďalšími, ale tiež so súdmi, políciou a orgánmi medzinárodnej justičnej spolupráce, s cieľom aj takto kriminalite predchádzať a efektívne s ňou bojať.

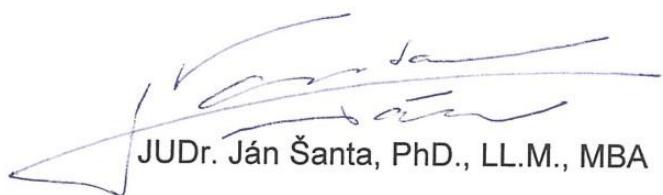
Konečným cieľom a mojou motiváciou je definitívne skoncovať s malou dôverou v prokuratúru, políciu a súdy a garantovať z pozície generálneho prokurátora, že v rezorte prokuratúry je ďalej neakceptovateľné akékoľvek, nielen nezákonné, ale čo aj len neetické konanie prokurátormi, s ktorými sa takéto konania spájajú. To verím, že som preukázal a garantujem svojim doterajším osobným a profesijným životom prokurátora s bezmála 30 ročnou praxou stojaceho pevne, prevažne v uvádzanej tzv. prvej línii boja s najzávažnejšími formami kriminality, ale aj

vedúceho prokurátora majúceho dostatočné riadiace a organizačné skúsenosti, schopnosti a predpoklady.

Záverom vyjadrujem ľútosť nad dehonestáciou prokuratúry zo strany zopár nesvedomitých, zákon porušujúcich, najmä vedúcich prokurátorov. Túto nezodpovednosť jednotlivcov si však verejnosť zamieňa so zodpovednosťou ostatných poctivých a svedomitých prokurátorov.

Vyjadrujem však presvedčenie, že môj celoživotný čestný prístup k plneniu si všetkých prokurátorských povinností i povinností v osobnom živote, vždy s plným nasadením, ako aj pracovné výsledky, sú dostatočnou garanciou konca tohto negatívneho stavu a vnímania prokuratúry, ak by mi bola daná dôvera byť generálnym prokurátorom.

Bratislava, 24. 9. 2020

JUDr. Ján Šanta, PhD., LL.M., MBA